

хідна для комплексного дослідження результативності правового регулювання відповідних суспільних відносин, з'ясування чи прийнято нормативно-правові акти на виконання об'єкта експертизи, яке місце він зайняв в національній системі права, чи усунув проблеми правозастосовної діяльності або створив нові тощо. Відповіді на ці та подібні питання дозволять відповісти на питання про ефективність національного законодавства та напрями його вдосконалення.

Література

1. Арзамасов Ю. Г. Концепция мониторинга нормативных правовых актов / Ю. Г. Арзамасов, Я. Е. Наконечный. – М. : Юрлитинформ, 2011. – 208 с.
2. Арзамасов Ю. Г. Мониторинг в правотворчестве: теория и методология / Ю. Г. Арзамасов, Я. Е. Наконечный. – М. : Изд-во МГТУ им. Н.Э. Баумана, 2009. – 196 с.
3. Арзамасов Ю. Г., Наконечный Я. Е. Правовой мониторинг в правотворческом процессе //«Нормотворческая юридическая техника» / под ред. Н. А. Власенко – М. : Юстиц-информ, 2011. – С. 41- 57.
4. Копиленко О. Л., Богачова О. В. Законотворчий процес: стан та шляхи вдосконалення// Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України. – 2010. – № 1. – С. 5–14.
5. Косович В. М. Правовий моніторинг як засіб вдосконалення нормативно-правових актів в Україні// Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. – 2012. – № 3. – С. 31–44.

УДК 343.4 (043.2)

Рощина І. О., к.ю.н.,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

КРИМІНОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ СТ. 7 ЄВРОПЕЙСЬКОЇ КОНВЕНЦІЇ ПРО ЗАХИСТ ПРАВ ЛЮДИНИ І ОСНОВОПОЛОЖНИХ СВОБОД ТА ПОРІВНЯННЯ ЇЇ З НОРМАМИ КРИМІНАЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ

Свободу та особисту недоторканність як найбільш значні права людини, які вона набуває від народження, встановлюють як міжнародні правові акти, так і національне законодавство України. Так, відповідно до ст. 7 Європейської конвенції нікого не може бути визнано винним у вчиненні будь-якого кримінального правопорушення на підставі будь-якої дії чи бездіяльності, яка на час її вчинення не становила кримінального правопорушення згідно з національним законом або міжнародним правом. Також не може бути призначене суворіше покарання ніж те, що підлягало застосуванню на час вчинення кримінального правопорушення [1, с. 217].

Положення цієї статті є невід'ємною частиною верховенства права та займають визначне місце у системі захисту прав і свобод людини, які здійснює Європейська конвенція. Це підкреслюється також тим, що відповідно до ст. 15 Європейської конвенції не допускається ніяких відступів від неї навіть під час війни чи надзвичайного стану. Стаття 4 Протоколу № 7 до Європейської конвенції вказує, що: нікого не може бути вдруге притягнуто до суду або покарано в порядку кримінального провадження під юрисдикцією однієї і тієї самої держави за правопорушення, за яке його вже було остаточно виправдано або засуджено відповідно до закону та кримінальної процедури цієї держави.

У законодавстві України також є норми, що призначені для охорони свободи та особистої недоторканності людини, і це право гарантовано. Стаття 62 Конституції України указує, що особа вважається невинуватою у вчиненні злочину і не може бути піддана кримінальному покаранню, доки її вину не буде доведено в законному порядку і встановлено обвинувальним вироком суду, а також:

- статтею 371 КК України передбачено кримінальну відповідальність за завідомо незаконне затримання або незаконний привід;
- статтею 372 КК України передбачено кримінальну відповідальність за притягнення завідомо невинного до кримінальної відповідальності;
- статтею 373 КК України передбачено кримінальну відповідальність за примушування давати показання при допиті шляхом незаконних дій з боку особи, яка проводить дізнання або досудове слідство;
- статтею 374 КК України передбачено кримінальну відповідальність за недопущення чи ненадання своєчасно захисника, а також інше грубе порушення права підозрюваного, обвинуваченого, підсудного на захист, вчинене особою, яка провадить дізнання, слідчим, прокурором або суддею;
- статтею 375 КК України передбачено кримінальну відповідальність за постановлення суддею (суддями) завідомо неправосудного вироку, рішення, ухвали або постанови;
- статтею 9 КПК України вказано, що під час кримінального провадження суд, слідчий суддя, прокурор, керівник органу досудового розслідування, слідчий, інші службові особи органів державної влади зобов'язані неухильно додержуватися вимог Конституції України, цього Кодексу, міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, вимог інших актів законодавства.

Аналіз ст. 7 Європейської конвенції, ст. 62 Конституції України, ст. ст. 371–375 КК України, ст. 9 КПК України, а так само їх зіставлення дає можливість зробити висновок про те, що в українському законодавстві в основному достатньо правової регламентації, щоб права і свободи людини до-

тримувалися. Але, незважаючи на це, права громадян України на свободу та особисту недоторканність ще грубо порушуються. Так у справі Веренцов проти України (№ 20372/11, 11 квітня 2013 року) встановлено, що заявник був обвинувачений у проведенні мирних демонстрацій без дозволу, навіть незважаючи на те, що такий дозвіл законодавством не вимагався. У цій справі Європейський суд констатував порушення ст. 7 Конвенції, спричинені наявністю законодавчої прогалини щодо регулювання свободи зібрань, яка існує в законодавстві України протягом більш ніж двох десятиліть.

Аналогічне порушення було встановлене у справі рішення Нечипорук і Йонкало проти України (№ 42310/04, 21 квітня 2011 року) [2]. Беручи до уваги системний характер проблеми, яку виявлено в цій справі, Європейський суд наголошує, що слід невідкладно реформувати законодавство та практику України для приведення їх у відповідність із висновками Європейського суду, викладеними у цьому рішенні, та вимогами статей 7 та 11 Європейської конвенції.

Література

1. Ковенція про захист прав людини і основоположних свобод // Право України, 2010. – № 10. – С. 215–233.

2. Стислі виклади рішень щодо України, винесені Європейським судом з прав людини [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minjust.gov.ua/9329>

УДК 348.01/.07 (043.2)

Циганій С. О., асистент,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ РЕЛІГІЙНОЇ СВОБОДИ І ДОПОМОГИ У МІСЦЯХ ПОЗБАВЛЕННЯ ВОЛІ

Основні принципи релігійної свободи щодо ув'язнених закріплені в таких міжнародних нормативних актах як Загальна декларація прав людини ООН, Міжнародний пакт про громадянські та політичні права Ради Європи, Мінімальні стандартні правила поводження з ув'язненими ООН. Відповідно до міжнародних стандартів у галузі пенітенціарного права кожна людина має право на свободу думки, совісті і віросповідання. Це право включає свободу сповідувати свою релігію або висловлювати переконання, в тому числі в молитвах і обрядах, так само як і свободу змінити свою релігію і переконання. До всіх людей, позбавлених волі, потрібно ставитися гуманно, з повагою до властивої кожній людині гідності. Держави зобов'язані гарантувати релігійні права і надавати ув'язненим необхідні можливості для практичної реалізації цих прав.